

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการใช้สารสนเทศของนิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้า สรุปผล อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา 1) การใช้สารสนเทศของนิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของนิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 3) ปัญหาการใช้สารสนเทศของนิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และ 4) เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 232 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

1.3 ผลการวิจัย

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ผลการศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนิติกร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.20 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.80 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่า มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.70 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาโท และน้อยที่สุดคือระดับเนติบัณฑิต ปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกร ระดับ 3-5 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.20 รองลงมาก็คือ ปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกร ระดับ 8-9 และปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกร ระดับ 6-7 น้อยที่สุด มีประสบการณ์การทำงานด้านนิติกรไม่เกิน 10 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.80 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 - 20 ปี และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีน้อยที่สุด

ลักษณะการใช้สารสนเทศที่นิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ใช้มากที่สุดคือ เข้าใช้ทั้งที่อาคารหอสมุดและเว็บไซต์หอสมุด รองลงมาใช้ที่อาคารหอสมุดอย่างเดียว

และใช้ผ่านเว็บไซต์หอสมุดอย่างเดียวน้อยที่สุด ช่วงเวลาที่นิติกรเข้ามาใช้สารสนเทศหอสมุดรัฐสภานั้น ใช้ในช่วงเวลา 08.31 - 12.00 น. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.20 รองลงมาคือ ใช้ในช่วงเวลา 12.01 - 16.30 น. และใช้ในช่วงเวลา 16.31 - 24.00 น. น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.60 นิติกรมีวิธีการเรียนรู้สารสนเทศด้วยตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.30 รองลงมาเรียนรู้จากคำแนะนำของเพื่อน เรียนรู้จากคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และเรียนรู้จากการฝึกอบรมน้อยที่สุด นิติกรมีวิธีการสืบค้นสารสนเทศโดยสืบค้นจากฐานข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.70 รองลงมาคือ ให้เจ้าหน้าที่ช่วยสืบค้น และสืบค้นโดยถามจากบุคคลอื่นน้อยที่สุด

1.3.2 ผลการศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศของนิติกร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิติกรมีการใช้สารสนเทศมากที่สุดในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ ด้านประเภทของสื่อ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย และด้านบริการสารสนเทศ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นิติกรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ใช้เครื่องมือช่วยค้น (Search Engine) เช่น google, yahoo, sanook ใช้คอมพิวเตอร์ที่ทำงาน ใช้สารสนเทศที่อยู่บนเว็บไซต์อื่น ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว และรองลงมาใช้ฐานข้อมูล เช่น ฐานข้อมูลช่วยค้นในห้องสมุด

2) ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ นิติกรมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายวัตถุประสงค์ พบว่า นิติกรมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานด้านนิติบัญญัติและด้านนิติการในระดับมาก ได้แก่ เพื่อการวิเคราะห์กฎหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูลตัวบทกฎหมาย เพื่อตอบข้อซักถามเกี่ยวกับกฎหมาย เพื่อการให้ความเห็นทางกฎหมาย ความเห็นทางวิชาการของนักกฎหมาย เพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมาย เพื่อรวบรวมข่าวสารและสารสนเทศกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย จากสมาชิกสภาและผู้บังคับบัญชา เพื่อปฏิบัติงานด้านเลขานุการ ด้านธุรการทั่วไป เพื่อจัดทำบทความทางวิชาการ จัดทำเอกสารวิชาการ เอกสารวิจัย เพื่อทำรายงานการวิเคราะห์กฎหมายเฉพาะเรื่อง รองลงมาใช้เพื่อพิจารณา เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ร่างญัติติ คำแปรญัติติ ร่างกระทู้ถาม และร่างข้อบังคับการประชุม เพื่อวินิจฉัยให้คำปรึกษา ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย เพื่อจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติและเสนอความเห็น เพื่อยกร่างระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อสอบสวนเรื่องต่าง ๆ เพื่อการทำนิติกรรมและสัญญา การดำเนินคดี และเพื่อเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ และมีวัตถุประสงค์

การใช้สารสนเทศเพื่อหาข้อมูลทั่วไป เพื่อติดตามข่าวสารทันสมัย เพิ่มพูนความรู้ เพื่อประกอบการศึกษาวิจัย/ และเพื่อความบันเทิง ตามลำดับ

3) *ด้านประเภทของสื่อที่ใช้* นิติกรใช้สื่อประเภทต่าง ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเภท พบว่า ใช้สื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด รองลงมาคือ ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และใช้สื่อบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

สื่อสิ่งพิมพ์ที่นิติกรใช้ในระดั้มาก ได้แก่ หนังสือและตำราทางด้านกฎหมาย ข้อกฎหมายต่าง ๆ คำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองคำพิพากษาของศาลฎีกา เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา วารสารทางด้านกฎหมาย รองลงมาใช้หนังสือและตำราสาขาอื่น ๆ หนังสือและคู่มือการปฏิบัติงานด้านนิติการ รายงานการประชุมของสำนักการงานการประชุมและชวเลข สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร วิทยานิพนธ์สาขากฎหมาย ความเห็นทางกฎหมายของนักนิติศาสตร์ หนังสืออ้างอิง วารทั่วไป และเอกสารจากการสัมมนาทางวิชาการ เอกสารประกอบการฝึกอบรม

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นิติกรใช้ในระดั้มาก ได้แก่ เว็บไซต์ทางด้านกฎหมายจากแหล่งอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และเว็บไซต์/ฐานข้อมูลออนไลน์ รองลงมาใช้ฐานข้อมูลของสำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และฐานข้อมูลซีดีรอม

สื่อบุคคลที่นิติกรใช้อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การอภิปราย การบรรยาย การประชุม การสัมมนา การฝึกอบรม ประชุม และการสนทนา การให้สัมภาษณ์

4) *ด้านแหล่งสารสนเทศ* นิติกรใช้แหล่งสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้แหล่งสารสนเทศภายในองค์กรมากกว่าแหล่งสารสนเทศภายนอกองค์กร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

นิติกรใช้แหล่งสารสนเทศภายในองค์กร โดยใช้หอสมุดรัฐสภาในระดับมาก รองลงมา ใช้ที่สำนัก/กลุ่มงานที่สังกัด และใช้ศูนย์บริการข้อมูล e - Knowledge

นิติกรใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกองค์กรจากศูนย์ข้อมูลของรัฐอยู่ในระดั้มาก รองลงมา ใช้ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูลเอกชน และใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล

5) *ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย* นิติกรใช้เนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมายในระดั้มาก ได้แก่ รัฐธรรมนูญ กฎหมายทั่วไป/กฎหมายเบื้องต้น กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ คำพิพากษาฎีกา/คดีต่าง ๆ กฎหมายวิธีพิจารณาความ กระบวนการยุติธรรม รองลงมาคือ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารประเทศ หนังสืออ้างอิง กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ กฎหมายอุตสาหกรรม กฎหมาย

สื่อสารมวลชน กฎหมายการค้า กฎหมายการคลังสาธารณะ กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภาษีอากร กฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม/ กฎหมายการเกษตร กฎหมายการป้องกันประเทศ และกฎหมายคมนาคมน้อยที่สุด

6) *ด้านบริการสารสนเทศที่ใช้* นิติกรใช้บริการสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต บริการสืบค้นฐานข้อมูลทางด้านกฎหมาย และบริการยืมคืนทรัพยากรสารสนเทศ รองลงมาคือ บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบัน บริการสืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุด OPAC บริการการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า บริการบทความย่อ วิทยานิพนธ์ บริการรายชื่อหนังสือใหม่ บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลัง บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการจองหนังสือ บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการโสตทัศนวัสดุ และบริการจัดหาเอกสารเฉพาะบุคคล ตามลำดับ

1.3.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการใช้สารสนเทศ

1) นิติกรที่มีเพศต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

2) นิติกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกันในด้านแหล่งสารสนเทศที่ใช้ ด้านประเภทของสื่อที่ใช้ ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย ด้านบริการสารสนเทศที่ใช้ และด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

(1) ด้านแหล่งสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศที่ใช้น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศที่ใช้น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับเนติบัณฑิตไทย

(2) ด้านประเภทของสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้สารสนเทศด้านประเภทของสื่อที่ใช้น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท

(3) ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมายน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมายมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับเนติบัณฑิตไทย

(4) ด้านบริการสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้สารสนเทศด้านบริการสารสนเทศที่ใช้น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีการใช้สารสนเทศด้านบริการสารสนเทศที่ใช้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับเนติบัณฑิตไทย

(5) ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้สารสนเทศด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทและระดับเนติบัณฑิตไทย

3) นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยประสิทธิภาพการทำงานต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกันในด้านประเภทของสื่อที่ใช้ ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

(1) ด้านประเภทของสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงานไม่เกิน 10 ปีมีการใช้สารสนเทศด้านประเภทของสื่อที่ใช้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 11-20 ปี

(2) ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 11-20 ปีมีการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมายน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า ปี 20

(3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงานไม่เกิน ปี 10 มีการใช้สารสนเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 11-20 ปี

(4) ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงานไม่เกิน 10 ปี มีการใช้สารสนเทศด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 11-20 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 11-20 ปี มีการใช้สารสนเทศด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า ปี 20

1.3.4 ผลการศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนิตกรสำนักงานเลขานุการ

สภาผู้แทนราษฎร พบว่า ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิตกรมีปัญหาการใช้สารสนเทศมากที่สุดในด้านแหล่งสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านประเภทของสื่อ และด้านบริการสารสนเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1) *ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ* พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง นิตกรมีปัญหาการใช้สารสนเทศในเรื่องแหล่งสารสนเทศภายในจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ เข้าถึงได้ยาก แหล่งสารสนเทศภายนอกตั้งอยู่ห่างไกล ไม่ทราบแหล่งให้บริการสารสนเทศภายนอก แหล่งให้บริการสารสนเทศภายนอกมีน้อย การเข้าถึงสารสนเทศภายนอกมีข้อตกลงค่าใช้จ่าย/ และเว็บไซต์แหล่งสารสนเทศภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงไม่สามารถเข้าถึงเว็บไซต์เดิมได้ ตามลำดับ

2) *ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ* พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง นิตกรมีปัญหาการใช้สารสนเทศในเรื่องเนื้อหาสารสนเทศมีไม่เพียงพอ เนื้อหาสารสนเทศขาดความทันสมัย เนื้อหาสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เนื้อหาสารสนเทศที่ค้นหาได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย เนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ และเนื้อหาสารสนเทศไม่สมบูรณ์ ขาดความถูกต้อง ไม่น่าเชื่อถือ ตามลำดับ

3) *ปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ* พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง นิตกรมีปัญหาการใช้สารสนเทศในเรื่องเว็บไซต์ประมวลผลและแสดงผลช้า ไม่สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา อุปกรณ์ค้นหาสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดประสิทธิภาพ ขาดทักษะและคู่มือในการค้นหาสารสนเทศ ไม่มีความชำนาญในการค้นหาจากระบบ และระบบสืบค้นประมวลผลและแสดงผลช้า ตามลำดับ

4) *ปัญหาด้านประเภทของสื่อ* พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง นิตกรมีปัญหาการใช้สารสนเทศในเรื่องสื่อสิ่งพิมพ์มีจำนวนcopyน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สื่อใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อบุคคลเข้าถึงได้ยาก สื่อมีความบอบบาง ชำรุดง่าย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใช้ยาก ต้องมีอุปกรณ์ในการอ่าน ตามลำดับ

5) *ปัญหาด้านบริการสารสนเทศ* พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง นิตกรมีปัญหาการใช้สารสนเทศในเรื่องไม่สามารถค้นหาตัวเล่ม ไม่มีเอกสารฉบับเต็มให้บริการ ให้บริการล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการไม่เปิดโอกาสให้ติดต่อหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ติดต่อกลับเพื่อซักถามข้อสงสัยจากเจ้าหน้าที่ และให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ ตามลำดับ

1.3.5 ผลการทดสอบสมมติฐานปัญหาการใช้สารสนเทศ

1) นิตกรที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

2) นิตกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3) นิติกรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัันมีปัญหการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยประสบการณ์การทำงานต่างกัันมีปัญหการใช้สารสนเทศแตกต่างกันในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านประเภทของสื่อและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

(1) ด้านแหล่งสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี มีปัญหการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีปัญหการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี

(2) ด้านประเภทของสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี มีปัญหการใช้สารสนเทศด้านประเภทของสื่อมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี มีปัญหการใช้สารสนเทศด้านประเภทของสื่อน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี

(3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี มีปัญหการใช้สารสนเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี

2. อภิปรายผล

2.1 จากการศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศของนิติกรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นิติกรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ใช้เครื่องมือช่วยค้น (Search Engine) เช่น google, yahoo, sanook ใช้คอมพิวเตอร์ที่ทำงาน ใช้สารสนเทศที่อยู่บนเว็บไซต์อื่น ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว และรองลงมาใช้ฐานข้อมูล เช่น ฐานข้อมูลช่วยค้นในห้องสมุดสอดคล้องกับญาณภา อินทพรหม (2553) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างสืบค้นบนอินเทอร์เน็ต ใช้โปรแกรมค้นหา Google มากที่สุด รองลงมาได้แก่ MSN, Yahoo, Yahoo Search และโปรแกรมค้นหาอื่น ๆ เช่น Sanook, Wikipedia ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ อรรวรรณ อัญญาวัฒน์ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้าของวิศวกรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พบว่า วิศวกรไฟฟ้าใช้ world wide web เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็น search engine เนื่องมาจากปัจจุบันผู้ใช้สารสนเทศสามารถแสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต

โดยอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ผ่านเครื่องมือช่วยค้น Google ที่มีความสะดวก รวดเร็ว ไม่จำกัดเวลา และสถานที่ สามารถสืบค้นสารสนเทศได้หลายประเภทไม่ว่าจะเป็น ข้อความ รูปภาพ หรือมัลติมีเดีย เป็นต้น พร้อมทั้งระบบการประเมินการจัดลำดับการแสดงผลการสืบค้น ที่สามารถสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้ทันที รวมทั้งสถาบันบริการสารสนเทศหลายแห่งได้ ให้บริการสารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูล อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ให้สามารถ เข้าถึงสารสนเทศได้ง่ายขึ้น

2.1.2 ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ นิติกรมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิติกรมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านนิติบัญญัติและด้านนิติการในระดับมาก ได้แก่ เพื่อการวิเคราะห์กฎหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูลตัวบทกฎหมาย เพื่อตอบข้อซักถามเกี่ยวกับกฎหมาย เพื่อการให้ความเห็นทาง กฎหมาย ความเห็นทางวิชาการของนักกฎหมาย เพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมาย เพื่อรวบรวม ข่าวสารและสารสนเทศกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสมาชิก รัฐสภาและผู้บังคับบัญชา เพื่อปฏิบัติงานด้านเลขานุการ ด้านธุรการทั่วไป เพื่อจัดทำบทความทาง วิชาการ จัดทำเอกสารวิชาการ เอกสารวิจัย เพื่อทำรายงานการวิเคราะห์กฎหมายเฉพาะเรื่อง รองลงมาใช้เพื่อพิจารณา เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ร่างญัตติ คำแปรญัตติ ร่างกระทู้ถาม และร่างข้อบังคับการประชุม เพื่อวินิจฉัยให้ คำปรึกษา ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย เพื่อจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และเสนอความเห็น เพื่อยกร่างระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อสอบสวนเรื่องต่าง ๆ เพื่อการทำนิติกรรมและ สัญญา การดำเนินคดี และเพื่อเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ

สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ จันทร์ลูน (2548) ที่ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศของ ตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองในห้องสมุดกฎหมายมหาชน พบว่า การใช้สารสนเทศมี วัตถุประสงค์เพื่อการปฏิบัติงานมากที่สุด สอดคล้องกับนรสิงห์ แสงบัวเพื่อน (2548) พบว่า บุคลากร ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี และชัยนาทมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูน ศักยภาพการทำงาน ติดตามวิทยาการใหม่ ๆ คั่นคว้าประกอบการทำงานในระดับมาก และยัง สอดคล้องกับกาญจนา แสงทองล้วน (2541) ที่ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศทางกฎหมายในหน่วยงาน ทางกฎหมายของรัฐ พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศส่วนใหญ่มีการใช้เพื่อปฏิบัติงาน ประจำ นอกจากนี้ยังใช้สารสนเทศเพื่อติดตามข่าวสารทันสมัย เพิ่มพูนความรู้ และใช้ประกอบการ การศึกษา สาเหตุที่ทำให้ใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานด้านนิติบัญญัติและด้านนิติการใน ระดับมากเนื่องมาจากนิติกรมีหน้าที่หลักเกี่ยวกับงานนิติบัญญัติและนิติการที่ต้องอาศัยสารสนเทศ

ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และต้องการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้รอบด้านอยู่เสมอ

2.1.3 ด้านประเภทของสื่อที่ใช้ นิติกรใช้สื่อประเภทต่าง ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเภท พบว่า ใช้สื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด รองลงมาคือ ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และใช้สื่อบุคคลตามลำดับ สื่อสิ่งพิมพ์ที่นิติกรใช้ในระดั้มาก ได้แก่ หนังสือและตำราทางด้านกฎหมาย ข้อกฎหมายต่าง ๆ คำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองคำพิพากษาของศาลฎีกา เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หนังสือพิมพ์ ราชกิจจานุเบกษา วารสารทางด้านกฎหมาย รองลงมาใช้หนังสือและตำราสาขาอื่น ๆ หนังสือและคู่มือการปฏิบัติงานด้านนิติการ รายงานการประชุมของสำนักการงานการประชุมและขอเลขสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร วิทยานิพนธ์สาขากฎหมาย ความเห็นทางกฎหมายของนักนิติศาสตร์ หนังสืออ้างอิง วารสารทั่วไป และเอกสารจากการสัมมนาทางวิชาการ เอกสารประกอบการฝึกอบรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นิติกรใช้ในระดั้มาก ได้แก่ เว็บไซต์ทางด้านกฎหมายจากแหล่งอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และเว็บไซต์/ฐานข้อมูลออนไลน์ รองลงมาใช้ฐานข้อมูลของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และฐานข้อมูลซีดีรอม สื่อบุคคลที่นิติกรใช้อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การอภิปราย การบรรยายการประชุม การสัมมนา การฝึกอบรม ประชุม และการสนทนากการให้สัมภาษณ์

สอดคล้องกับญาณภา อินทพรหม (2553) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษามีการใช้สารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์จากหนังสือประกอบการสอน และเอกสารที่อาจารย์ประจำวิชาแจก ในระดั้มาก รองลงมา ได้แก่ หนังสือวิชาการ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง เป็นต้น และมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดั้น้อย และยังสอดคล้องกับจุฑาทิพย์ จันทร์ลุน (2548) ศึกษาการใช้สารสนเทศของบุคลากรศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองในห้องสมุดกฎหมายมหาชน พบว่า สื่อประเภทตีพิมพ์ที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือและตำราทางกฎหมาย รองลงมาคือ คำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครอง ข้อกฎหมายต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะหนังสือ และเอกสารทางด้านกฎหมายเป็นสื่อสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือสูงกว่า สื่อประเภทอื่น ๆ และเป็นเอกสารเฉพาะทางด้านกฎหมายที่มีให้บริการจำนวนมากภายในห้องสมุด ค้นคืนได้ด้วยตนเองและให้เจ้าหน้าที่ช่วยค้น สามารถยืมออกไปใช้นอกห้องสมุดได้ สะดวกกว่าใช้สื่อประเภทอื่น ๆ รองลงมา เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นสื่อที่ต้องมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการเข้าถึง และต้องใช้ความสามารถในการค้นคืนด้วยตนเองเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ

2.1.4 ด้านแหล่งสารสนเทศที่ใช้ นิติกรใช้แหล่งสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้แหล่งสารสนเทศภายในองค์กรมากกว่าแหล่งสารสนเทศภายนอกองค์กร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิติกรใช้แหล่งสารสนเทศภายในองค์กรโดยใช้หอสมุดรัฐสภาในระดับมากรองลงมา ใช้ที่สำนักสังกัดกลุ่มงานที่/ และใช้ศูนย์บริการข้อมูล e - Knowledge สอดคล้องกับญาณภา อินทพรหม (2548) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนิยมสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจากห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเห็นว่าทรัพยากรห้องสมุดมีความน่าเชื่อถือ อาจเนื่องมาจากหอสมุดรัฐสภาเป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดเก็บ รวบรวม และให้บริการสารสนเทศด้านกฎหมายจำนวนมากที่อยู่ใกล้ตัวนิติกรมากที่สุด สามารถเข้ามาใช้ได้สะดวก และไม่มีค่าใช้จ่าย

2.1.5 ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย นิติกรใช้เนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมายในระดับมาก ได้แก่ รัฐธรรมนูญ กฎหมายทั่วไป/กฎหมายเบื้องต้น กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำพิพากษาฎีกา/คดีต่าง ๆ กฎหมายวิธีพิจารณาความ กระบวนการยุติธรรม รองลงมา คือ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารประเทศ หนังสือกฎหมายประเภทอ้างอิง กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ กฎหมายอุตสาหกรรม กฎหมายสื่อสารมวลชน กฎหมายการค้า กฎหมายการคลังสาธารณะ กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภาษีอากร กฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม กฎหมายการเกษตร กฎหมายการป้องกันประเทศ และกฎหมายคมนาคม ตามลำดับ เบื้องต้น สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ จันทร์ลูน (2548) ที่ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศของบุคลากรศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองในห้องสมุดกฎหมายมหาชน พบว่า กลุ่มกฎหมายอื่น ๆ และมีการใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญมากที่สุด ที่พบว่านิติกรใช้รัฐธรรมนูญมากเนื่องจากการดำเนินงานด้านกฎหมายนิติกรทุกคนต้องยึดถือรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายที่วางด้วยระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดในการปฏิบัติงาน รวมถึงนิติกรส่วนหนึ่งกำลังศึกษาหลักสูตรเนติบัณฑิตไทยใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายการปกครอง กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายวิธีพิจารณาความเป็นหลักเพื่อประกอบการศึกษาและสอบเนติบัณฑิต และใช้กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ รองลงมาตามที่ได้เลือกศึกษา และใช้สอบ ส่วนนิติกรที่ปฏิบัติงานมาเป็นเวลานานอาจมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้ากฎหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร กฎหมายอวกาศ เป็นต้น

2.1.6 ด้านบริการสารสนเทศ นิติกรใช้บริการสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต บริการสืบค้นฐานข้อมูลทางด้านกฎหมาย และบริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบัน บริการสืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุด OPAC การตอบคำถามช่วยการค้นคว้า บริการบทความวิทยานิพนธ์ บริการรายชื่อหนังสือใหม่

บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลัง บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการจองหนังสือ บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการโสตทัศนวัสดุ และบริการจัดหาเอกสารเฉพาะบุคคล ตามลำดับ สอดคล้องกับ อรพรรณ อัญญาวัฒน์ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์ด้าน วิศวกรรมไฟฟ้าของวิศวกรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พบว่า วิศวกรไฟฟ้าใช้ world wide web เป็นส่วน ใหญ่ในการสืบค้นข้อมูล อาจเป็นเพราะผู้ใช้ต้องการค้นคืนสารสนเทศจากหลายแหล่งพร้อม ๆ กัน และต้องการผลการค้นคืนจำนวนมาก ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญทำให้ค้นหา สารสนเทศได้สะดวกขึ้น

2.2 จากการทดสอบสมมติฐานการใช้สารสนเทศ

2.2.1 นิตกรที่มีเพศต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับ สมมติฐาน ไม่สอดคล้องกับวีรนุช สุตรกระโทก (2552) ที่พบว่า เพศต่างกันมีผลต่อการใช้สารสนเทศ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากนิตกรทั้งหญิงและชายมุ่งใช้สารสนเทศเพื่อ การปฏิบัติงานเป็นหลัก เพศจึงไม่มีผลต่อการใช้สารสนเทศ

2.2.2 นิตกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยแตกต่างกันในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านประเภทของสื่อที่ใช้ ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้านกฎหมาย ด้านบริการสารสนเทศที่ใช้ และด้านวัตถุประสงค์การใช้ สารสนเทศ สอดคล้องกับ วีรนุช สุตรกระโทก (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของข้าราชการสำนักงานศาลปกครอง พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมี ผลต่อการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน

2.2.3 นิตกรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยแตกต่างกันในด้านประเภทของสื่อ ด้านเนื้อหาสารสนเทศด้าน กฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ อาจเนื่องจากนิตกร มีความต้องการใช้สารสนเทศ และมีประสบการณ์ในการใช้สารสนเทศแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ การทำงานจึงส่งผลให้มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

2.3 จากการศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนิตกร พบว่า ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ปัญหาที่พบมีดังต่อไปนี้

2.3.1 **ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ** อยู่ในระดับปานกลาง นิตกรมีปัญหาการใช้ สารสนเทศในเรื่องแหล่งสารสนเทศภายในจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ เข้าถึงได้ยาก แหล่ง สารสนเทศภายนอกตั้งอยู่ห่างไกล ไม่ทราบแหล่งให้บริการสารสนเทศภายนอก แหล่งให้บริการ

สารสนเทศภายนอกมีน้อย การเข้าถึงสารสนเทศภายนอกมีข้อตกลงค่าใช้จ่าย/ และเว็บไซต์แหล่งสารสนเทศภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงไม่สามารถเข้าถึงเว็บไซต์เดิมได้ ตามลำดับ สอดคล้องกับ วีรณัฐ สุตรกระโทก (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของข้าราชการสำนักงานศาลปกครอง พบว่า การจัดเก็บสารสนเทศไม่เป็นระบบสืบค้นยาก สอดคล้องกับฉัฐพล รัตนวานนท์ (2550) ศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทำให้บางครั้งไม่สามารถกลับมาสืบค้นสารสนเทศที่เคยสืบค้นได้อีกมากที่สุด รองลงมาคือ ไม่ทราบว่าแหล่งสารสนเทศแหล่งใดมีข้อมูลที่ น่าเชื่อถือและอ้างอิงได้ สอดคล้องกับบุพา วัฒนศักดิ์กุล (2549) ที่ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศของ เลขาณุกร พบว่า ปัญหาแหล่งสารสนเทศที่พบคือการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศไม่สะดวก ทำให้ เปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปติดต่อ และยังคงสอดคล้องกับชัชวาล วงษ์ประเสริฐ และ คนอื่น ๆ (2537) ที่ได้กล่าวไว้ว่าสารสนเทศจะต้องสามารถเข้าถึงได้ มีความสะดวกและรวดเร็วในการ เข้าถึงสารสนเทศ อาจเป็นเพราะฐานข้อมูลหอสมุดรัฐสภา มีการจัดทำ และให้บริการแยกออกจากกัน ผู้ใช้ค้นคืนสารสนเทศได้เฉพาะฐานข้อมูลที่เข้าใช้ รวมทั้งหอสมุดอยู่ระหว่างการพัฒนาฐานข้อมูล ให้สามารถค้นคืนสารสนเทศร่วมกันหลาย ๆ ฐานข้อมูล และจากหลาย ๆ เขตข้อมูล เช่น ค้นหากจาก สารบัญ ค้นหากจากเนื้อหา เป็นต้น

2.3.2 ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง นิติกรมีปัญหา การใช้สารสนเทศในเรื่องเนื้อหาสารสนเทศมีไม่เพียงพอ เนื้อหาสารสนเทศขาดความทันสมัย เนื้อหาสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เนื้อหาสารสนเทศที่ค้นหาได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย เนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ และเนื้อหา สารสนเทศไม่สมบูรณ์ ขาดความถูกต้องไม่น่าเชื่อถือ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับญาณภา อินทรหม (2553) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง คือ สารสนเทศ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ รองลงมาได้แก่ สารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ ความทันสมัยของ สารสนเทศ ไม่มีสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ ปัญหาความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ จำนวน สารสนเทศที่ค้นหาได้ และยังคงสอดคล้องกับบุพา วัฒนศักดิ์กุล (2549) ที่ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศ ของเลขาณุกร พบว่า สารสนเทศมีเนื้อหาไม่เพียงพอ

2.3.3 ปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง นิติกรมีปัญหาการใช้ สารสนเทศในเรื่องเว็บไซต์ประมวลผลและแสดงผลช้า ไม่สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้ ตลอดเวลา อุปกรณ์ค้นหาสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดประสิทธิภาพ ขาดทักษะและคู่มือในการค้นคืน

สารสนเทศ ไม่มีความชำนาญในการค้นคืนจากระบบ และระบบสืบค้นประมวลผลและแสดงผลซ้ำตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับญาณภา อินทพรหม (2553) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า มีปัญหาด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ จำนวนคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นอินเทอร์เน็ต และจำนวนคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นสารสนเทศของห้องสมุดมีไม่เพียงพอ รองลงมาได้แก่ บางครั้งสืบค้นอินเทอร์เน็ตไม่ได้ คอมพิวเตอร์ชำรุด ตามลำดับ ปัญหาที่พบอาจเป็นเพราะสำนักงานไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการเพียงพอกับจำนวนของนิสิต และอาจเป็นเพราะบางช่วงเวลามีผู้ใช้เข้าสืบค้นสารสนเทศจากห้องสมุดเป็นจำนวนมาก และใช้บริการพร้อมกันทำให้แบนด์วิธของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ

2.3.4 ปัญหาด้านประเภทของสื่อ อยู่ในระดับปานกลาง นิสิตกรมีปัญหาการใช้

สารสนเทศในเรื่องสื่อสิ่งพิมพ์มีจำนวน copy น้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สื่อใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อบุคคลเข้าถึงได้ยาก สื่อมีความบอบบาง ชำรุดง่าย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใช้ยาก ต้องมีอุปกรณ์ในการอ่าน ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับญาณภา อินทพรหม (2553) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า การแสวงหาสารสนเทศจากฐานข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ขั้นตอนในการสืบค้นยุ่งยาก แต่ละฐานข้อมูลมีการกำหนดวิธีการสืบค้นที่แตกต่างกัน ไม่เข้าใจการใช้เมนูหรือคำสั่งที่เป็นภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับอรรพรรณ อัญญาวัฒน์ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้าของวิศวกรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ในการใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตคือสารสนเทศเป็นภาษาอังกฤษ การวิจัยสรุปดังนี้เพราะสารสนเทศที่ให้บริการภายในห้องสมุดส่วนใหญ่มีจำนวน 2 copy แต่นิสิตกรมีความต้องการใช้มากกว่าทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการรวมทั้ง สารสนเทศที่เกิดขึ้นใหม่ส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ เช่น งานวิจัยของต่างประเทศ ทำให้มีปัญหาสำหรับสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการนำมาใช้ เนื่องจากนิสิตกรมีความถนัดในภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ

2.3.5 ปัญหาด้านบริการสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง นิสิตกรมีปัญหาการใช้

สารสนเทศในเรื่องไม่สามารถค้นหาตัวเล่ม ไม่มีเอกสารฉบับเต็มให้บริการ ให้บริการล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการ ไม่เปิดโอกาสให้ติดต่อหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ติดต่อกลับเพื่อซักถามข้อสงสัยจากเจ้าหน้าที่ และให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา แสงทองล้วน (2541) ที่ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศทางกฎหมายในหน่วยงานทางกฎหมายของรัฐ พบว่า ปัญหาในการใช้สารสนเทศ คือ ไม่สามารถหาต้นฉบับได้ แสดงให้เห็นว่าการให้บริการสารสนเทศก่อให้เกิดปัญหาต่อการใช้บริการสารสนเทศของนิสิตกร อาจเป็นเพราะตัวเล่มสูญหาย

ทำให้ไม่สามารถค้นหาตัวเล่มได้ สารสนเทศบางส่วนอยู่ระหว่างการจัดทำไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการแบบฉบับเต็มเพื่อให้บริการ และปัญหาในการสื่อสารระหว่างผู้ใช้กับบรรณารักษ์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้บริการล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการของนิสิต

2.4 จากการทดสอบสมมติฐานปัญหาการใช้สารสนเทศ

2.4.1 นิตกรที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับนรสิงห์ แสงบัวเผื่อน (2548) ที่พบว่า ความแตกต่างด้านเพศของบุคลากรต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

2.4.2 นิตกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

2.4.3 นิตกรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยประสบการณ์การทำงานต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านประเภทของสื่อ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ซึ่งสอดคล้องกับนรสิงห์ แสงบัวเผื่อน (2548) พบว่า จำนวนปีที่ปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี และชัยนาทมีผลทำให้ปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับกาญจนา แสงทองล้วน (2541) ที่ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศทางกฎหมายในหน่วยงานทางกฎหมายของรัฐ พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีปัญหาในการใช้สารสนเทศทางกฎหมายไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อนำไปใช้พัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

3.1.1 ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้นิตกรใช้แหล่งสารสนเทศภายในองค์กร เนื่องจากเป็นแหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ตัว สามารถใช้ค้นหาสารสนเทศได้สะดวก โดยการทำให้ Link ของหอสมุดรัฐสภาไว้บนหน้าหลักของเว็บไซต์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ง่าย และควรทำการเชื่อมโยงหน้าเว็บไซต์ของหอสมุดไปยังหน้าเว็บไซต์ของสำนักอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นเข้าใช้สารสนเทศหอสมุดรัฐสภา เช่น สำนักกฎหมาย สำนักงานการประชุม สำนักกรรมการ 1, 2 และ 3 เป็นต้น

3.1.2 ควรพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มความเร็ว และเพื่อให้สามารถเข้าใช้งานได้ตลอดเวลา และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหอสมุดรัฐสภาเพื่อนำไปใช้พัฒนาและปรับปรุง มีดังนี้

3.2.1 ควรปรับปรุงแหล่งสารสนเทศภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบเพื่อให้ค้นหาตัวเล่ม หรือสามารถเข้าถึงเอกสารฉบับเต็มได้ง่ายขึ้น

3.2.2 ควรจัดหาสารสนเทศด้านกฎหมายให้ตรงกับความต้องการ มีปริมาณเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการใช้งานของนิติกร และพัฒนาสารสนเทศให้มีเนื้อหาทันสมัยอยู่เสมอ โดยให้นิติกรของหอสมุดจัดทำสรุปย่อเนื้อหาเพื่อเผยแพร่

3.2.3 ควรมีการเผยแพร่ แนะนำฐานข้อมูล กฎหมาย ระเบียบใหม่ ๆ ที่หอสมุด จัดหา หรือจัดทำขึ้นสำหรับให้บริการให้ผู้ใช้บริการทราบ

3.2.4 ควรจัดให้มีบริการเลือกเผยแพร่สารสนเทศเฉพาะบุคคล (Selective Dissemination of Information Service : SDI Service) โดยคัดเลือกสารสนเทศที่ให้บริการที่มีความเฉพาะเจาะจงตรงกับความต้องการของผู้ใช้แต่ละคน และเปิดโอกาสให้ผู้ใช้มีส่วนในการเลือกสารสนเทศ เช่น จัดทำรายการรายชื่อหนังสือใหม่ที่จะจัดซื้อส่งเวียนให้เลือกเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด

3.2.5 กรณีที่ไม่มีสารสนเทศที่ต้องการให้บริการในหอสมุดรัฐสภาควรแนะนำแหล่งสารสนเทศภายนอกให้แก่ผู้ใช้

3.2.6 พัฒนาและส่งเสริมนิติกรให้มีความรู้ในการเรื่องการใช้เครื่องมือช่วยค้นฐานข้อมูลที่หอสมุดรัฐสภาให้บริการ โดยการจัดอบรมหรือทำคู่มือแนะนำเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล เพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสารสนเทศ รวมถึงคุณภาพการให้บริการสารสนเทศของหอสมุดรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อนำมาใช้พัฒนาและปรับปรุงการให้บริการสารสนเทศต่อไป